

سخنرانی رئیس وقت انجمن ریاضی ایران در افتتاحیه پنجاه و دومین کنفرانس ریاضی ایران مورخ ۱۴۰۰/۶/۸

به نام خداوند آفریننده اعداد که دائم به کار هندسه مشغول است و عالم زیبای هستی را با علائم ریاضی نگاشته است. عرض سلام و ادب و احترام دارم خدمت پیشکسوتان، استادان، دانشجویان محترم ریاضی کشور و تمام شرکت‌کنندگان در جلسه افتتاحیه پنجاه و دومین کنفرانس ریاضی.

عرض تشکر و سپاس دارم از مسئولین محترم دانشگاه شهید باهنر کرمان، ریاست محترم دانشگاه، معاون محترم دانشگاه، دبیر کنفرانس جناب آقای دکتر محمدعلی یعقوبی، دبیر کمیته علمی جناب آقای دکتر عباس سالمی و تمام دست‌اندرکاران و برگزارکنندگان این کنفرانس که تلاش نمودند در این دوره سخت کرونایی، کنفرانس با بالاترین کیفیت برگزار شود و از مدعوین خارجی بسیار زیادی بهره ببرند. این جانب شاهد بودم که کمیته علمی با چه دقت و وسواسی مقالات رسیده را مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌دادند و بهترین مقالات را برای ارائه انتخاب نمودند و همچنین تلاش زیادی در دعوت استادان مدعو تراز اول جهانی داشتند.

این آخرین سخنرانی من در سمت ریاست انجمن ریاضی ایران در خدمت شماسست و انشاءالله از اول مهرماه شورای اجرایی جدید با ریاست آقای دکتر محمد صالح مصلحیان و خزانه‌داری آقای دکتر احمد صفاپور شروع به کار خواهد کرد که برای این عزیزان آرزوی موفقیت دارم. در اینجا علاقه‌مندم چند نکته را خدمت شما عزیزان عرض کنم. نکته اول در مورد انجمن ریاضی ایران و جایگاه آن.

انجمن ریاضی ایران با بیش از پنجاه سال قدمت جایگاه والایی در جامعه علمی کشور و در بین مسئولین اجرایی کشور دارد که از این جایگاه به خوبی می‌توان در جهت پیشبرد ریاضیات کشور نهایت استفاده را برد. البته شرط این کار، تماس‌های مداوم با مسئولین و تصمیم‌گیران کشوری است. با نشست‌ها در جلسات پشت درهای بسته و بحث کردن نمی‌توان کاری از پیش برد؛ باید به صورت مداوم با مسئولین کشور تماس برقرار کرد و در مورد چالش‌های علمی و به‌ویژه پیش روی ریاضی کشور با آن‌ها بحث و تبادل نظر کرد و به آن‌ها راهکار ارائه داد.

در این دوره شورای اجرایی افتخار داشتیم که ۲۲ جلسه با مسئولین؛ از جمله وزیر محترم علوم، قائم مقام وزیر علوم، معاون نظارت و ارزیابی، معاون پژوهشی و مدیر کل پژوهشی وزارت علوم، رئیس کمیسیون آموزش مجلس، اعضای کمیسیون آموزش مجلس، معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری، مسئولین شورای انقلاب فرهنگی، قائم مقام وزیر آموزش و پرورش، صندوق حمایت از پژوهشگران، رئیس دانشگاه فرهنگیان و دیگر مسئولین داشته باشیم و علاوه بر این، جلسات مشترک با رؤسای انجمن‌های علمی علوم پایه شامل انجمن فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی، زمین‌شناسی و آمار داشته باشیم و در کمیته‌های مختلف تشکیل شده در وزارتخانه پیرامون دلایل افت علوم پایه فعالانه شرکت داشته باشیم. خوشبختانه، اثرات خوبی از این نشست‌ها حاصل شد که می‌توان به اصلاح کنکور کارشناسی که منتج از طرح مشترک ارائه شده توسط انجمن ریاضی ایران، شاخه ریاضیات فرهنگستان علوم و آقای دکتر رجالی بود، تصویب طرح «تدوین

استانداردهای ریاضی مدرسه‌ای» در صندوق حمایت از پژوهشگران، چالش دانشگاه فرهنگیان که نهایتاً منجر به نامه وزیر محترم علوم به مقامات عالی نظام گردید و اثر آن در مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی هویدا شد، و همچنین طرح تأسیس خانه علم در تهران با همکاری انجمن‌های علمی علوم پایه، اشاره کرد. نکته دومی که می‌خواهم اشاره کنم چالش‌های پیش روی جامعه ریاضی ایران است. اولین چالش: عدم استقبال از رشته ریاضی چه در دوره دبیرستان، چه در دوره دانشگاه و عدم استقبال دانش‌آموزان به‌خصوص دانش‌آموزان مستعد در دوره دبیرستان از رشته ریاضی است. از نظر بنده ضررهایی همچون موارد زیر را متوجه علم و جامعه خواهد کرد:

۱. رشته‌های دانشگاهی به‌خصوص رشته‌های مهندسی، علوم پایه، اقتصاد، مدیریت و دیگر رشته‌های مرتبط که از دیپلم‌های مستعد ریاضی دانشجوی پذیرش می‌کردند شدیداً دچار افت می‌شوند و در آینده کشور با کمبود متخصصین مستعد روبرو خواهد شد.

۲. هدف اصلی در رشته‌های علوم پایه به‌ویژه ریاضی گسترش مرزهای دانش است و نیاز به ورود نخبگان به این رشته‌ها دارد که با این روند این مورد نیز دچار اشکال می‌شود.

۳. یکی از اهداف اصلی تدریس ریاضی در مدارس، آموزش منطقی فکر کردن، بالابردن قدرت تجزیه و تحلیل و قدرت حل مسئله است که با توجه به فراری شدن دانش‌آموزان از درس ریاضی در آینده در تربیت شهروندان خوب دچار مشکل می‌شود.

دومین چالش: شاید یکی از علت‌های وجود چالش اول است میزان دانش ریاضی معلمان ابتدایی ماست. در رشته‌های آموزش ابتدایی که آینده معلمان ابتدایی را تشکیل می‌دهد اغلب از رشته‌های علوم انسانی پذیرفته می‌شوند و در دوره دانشگاه فقط دو درس ریاضی به نام آموزش ریاضی دارند که به هیچ‌وجه برای تربیت معلم ریاضی ابتدایی کافی نیست و باید این موضوع در دستور کار قرار گیرد که در آموزش و پرورش کلاس‌های دانش‌افزایی ریاضی جهت این معلمان عزیز بگذارد.

سومین چالش: آینده شغلی فارغ‌التحصیلان رشته ریاضی است. یکی از شغل‌های مورد انتظار فارغ‌التحصیلان شغل مقدس معلمی بود که متأسفانه پس از تصویب قانونی که معلمان فقط از طریق دانشگاه فرهنگیان باید استخدام شوند و تعبیر آن به اینکه باید دانشجویان از ابتدا در دانشگاه فرهنگیان آموزش ببینند عملاً این آینده شغلی از بین رفت. در حالی که در تمام دنیا کالج‌های تربیت معلم وجود دارد و از بین فارغ‌التحصیلان دیگر دانشگاه‌ها انتخاب می‌کنند و به آن‌ها آموزش معلمی می‌دهند نه اینکه انحصاری معلم تربیت کنند.

چهارمین چالش: رشد بی‌رویه رشته‌های کارشناسی ارشد و دکتری ریاضی در برخی از تخصص‌های خاص است که بیش از نیاز کشور است و آینده شغلی برای آن‌ها متصور نیست و باید این موضوع سازماندهی و جهت‌دهی شود و جهت آن‌ها به سمتی باشد که مورد نیاز آینده کشور باشد و رشته‌های بروز دنیا مورد توجه قرار گیرد.

علاوه بر اینها، در این دوره از شورای اجرایی نوآوری‌هایی داشتیم و فعالیت‌های بسیاری انجام شد؛ از جمله مجوز ترجمه جلد دوم انفجار ریاضیات، راه‌اندازی ژورنال ریاضی، تأسیس جایزه مریم میرزاخانی، طرح بودجه‌بندی انجمن، راه‌اندازی سایت جدید، راه‌اندازی نسخه آنلاین واژه‌نامه که چون در مجمع عمومی انجمن به آن‌ها پرداختیم در اینجا از ذکر آن‌ها خودداری می‌کنم.

در انتها، خواهشی که از عزیزان و بزرگواران دارم، توجه و اهمیت به «مسئولیت اجتماعی» است. هرکدام از ما علاوه بر شغل و وظایفی که داریم، تلاش می‌کنیم که به نحو احسن آن‌ها را انجام دهیم، وظیفه‌ای به نام «مسئولیت اجتماعی» داریم، به این مفهوم که برای اجتماع خود چه قدر تاثیرگذار هستیم؟ از همه همکاران به خصوص قشر جوان ریاضی کشور تقاضا دارم که در جهت انجام مسئولیت اجتماعی خود با انجمن ریاضی ایران همکاری داشته باشند و از هر جهتی که می‌توانند به انجمن کمک کنند. منتظر این‌که انجمن به سراغ شما بیاید نباشید شما سراغ انجمن بروید. انجمن از آن شماست و باید در جهت تقویت انجمن ریاضی ایران از هرگونه همکاری دریغ نکرد. گام‌های کوچک شما در جهت تقویت انجمن تبدیل به گام‌های بزرگی در جهت ارتقای انجمن خواهد شد.

در انتها بر خود لازم می‌دانم که از همه کسانی که در طول این دوره شورای اجرایی با انجمن همکاری داشتند تشکر و قدردانی کنم؛ به خصوص سرکار خانم صادقی مسئول دبیرخانه انجمن و همکاران ایشان در دبیرخانه، مدیران مسئول نشریات و اعضای هیئت تحریریه نشریات، رؤسای هیئت امنای جوایز و اعضای هیئت امنای، مسئولین برگزاری مسابقات دانشجویی، کمیته‌های مختلف انجمن به‌ویژه کمیته بانوان، کمیسیون‌های تخصصی انجمن، دبیران کنفرانس‌ها و سمینارها و اعضای کمیته‌های علمی و اجرایی آن‌ها.

سیدمنصور واعظ‌پور